

Рівень готовності учнів до навчання у школі та їх адаптації у новому освітньому середовищі

1 класи

Мета — визначення показників адаптації учнів до нових шкільних умов:

- знайомство учнів між собою,
- знайомство із школою, новими видами діяльності.

Використані методики:

- проєктивна методика «Школа звірів» (Вьюнова Н.І., Гайдар К.М.) (адаптаційні ресурси дитини, навчальна мотивація, комунікативна сфера дитини, емоційний стан);
- «Експертна оцінка адаптованості дитини до школи» (Чирков В.І., Соколова О.Л., Сорокіна О.В.)

Серед учнів отримано такі результати за методикою «Школа звірів»:

Показник	1-А	1– Б	1 – В	1 – Г	1 – Д
Тривожність	28%	46%	61%	57%	36%
Напруженість	28%	77%	89%	48%	72%
Труднощі у побудові контактів	72%	56%	33%	78%	76%
Сформована позиція учня	72%	35%	50%	25%	68%
Висока, адекватна самооцінка	92%	73%	83%	70%	88%

Діаграма середніх значень показника *тривожності* серед учнів перших класів станом на початок навчального року:

Діаграма середніх значень показника *напруженості* серед учнів перших класів станом на початок навчального року:

Діаграма середніх значень показника *труднощів* побудови контактів серед учнів перших класів станом на початок навчального року:

Діаграма середніх значень показника *сформованості позиції школяра* серед учнів перших класів станом на початок навчального року:

Діаграма середніх значень показника *висока, адекватна самооцінка* серед учнів перших класів станом на початок навчального року

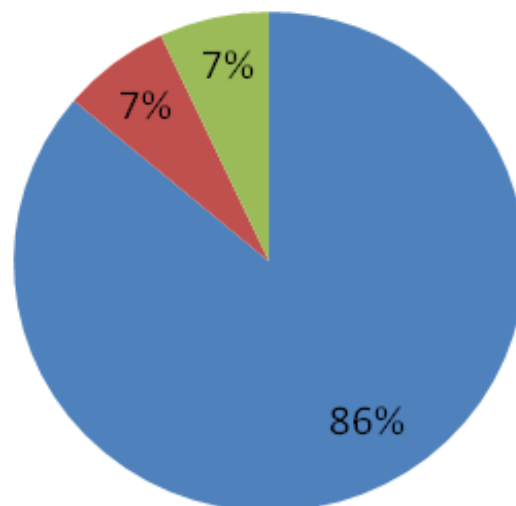
Результати рівня адаптованості до школи учнів 1-х класів за методикою «Експертна оцінка адаптованості дитини до школи»

Рівень адаптації	Адаптація (22 – 35б.)		Неповна адаптація (15 – 21 б.)		Дезадаптація (0 – 14 б.)	
	Кількість учнів	%	Кількість учнів	%	Кількість учнів	%
1 – А	25	86	2	7	2	7
1 – Б	26	74	7	20	2	6
1 – В	26	74	8	23	1	3
1 – Г	31	91	1	3	2	6
1 – Д	28	80	6	17	1	3

Показники отримані серед учнів 1 –А класу:

Рівень адаптації 1 - А

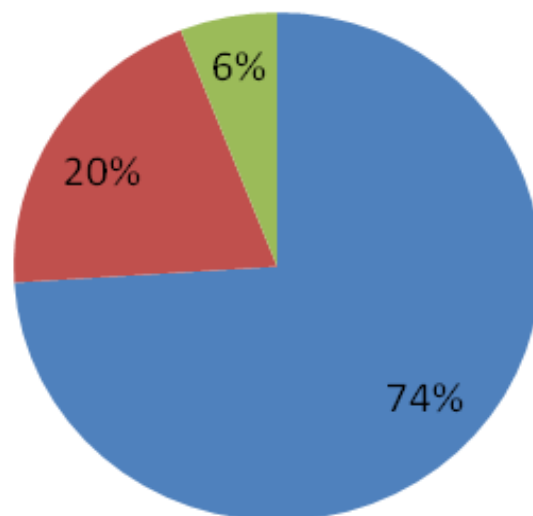
■ Адаптація ■ Неповна адаптація ■ дезадаптація

Показники отримані серед учнів 1 –Б класу:

Рівень адаптації 1 - Б

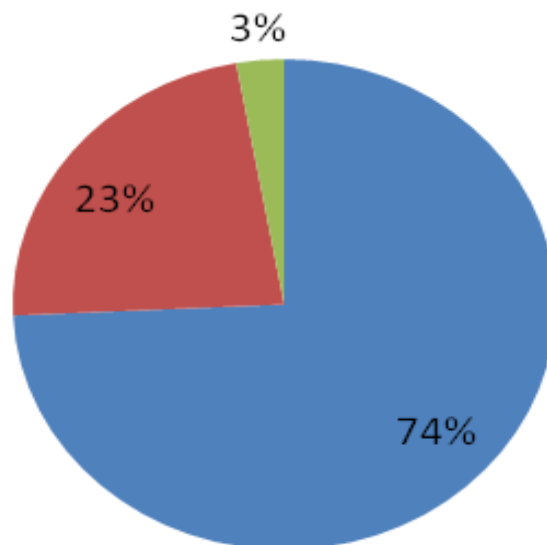
■ Адаптація ■ Неповна адаптація ■ дезадаптація

Показники отримані серед учнів 1 –В класу:

Рівень адаптації 1 - В

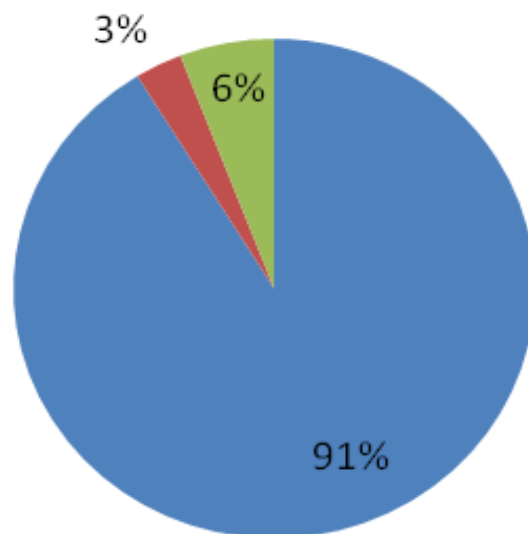
■ Адаптація ■ Неповна адаптація ■ дезадаптація

Показники отримані серед учнів 1 –Г класу:

Рівень адаптації 1 - Г

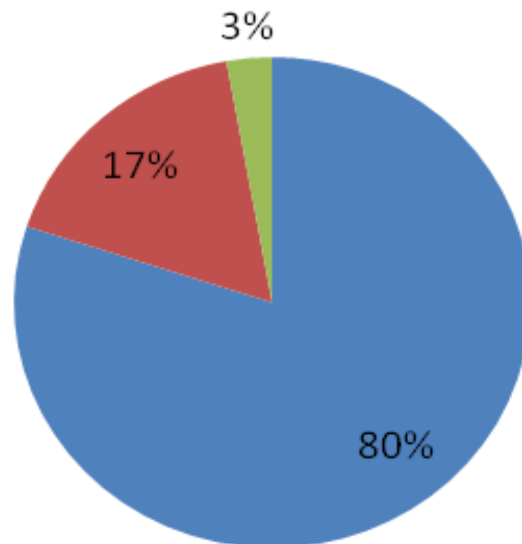
■ Адаптація ■ Неповна адаптація ■ дезадаптація

Показники отримані серед учнів 1 –Д класу:

Рівень адаптації 1 - Д

■ Адаптація ■ Неповна адаптація ■ дезадаптація

- Отримані результати є нормою для початку навчального процесу учнів першого класу. Відчуття тривоги та напруженості є природнім, оскільки діти перебувають у нових для себе умовах.
- Перший етап адаптації тривав перші 3-4 тижні навчання. Відбувалася активна відповідь організму на сукупність нових впливів, що пов'язані з систематичністю навчання – результатом цього є тривожність та напруженість у дітей.
- Труднощі у побудові контактів у перші тижні навчання є допустимими. Успішність соціальних контактів є важливим аспектом адаптації до навчання першокласників у школі. Перші 3- 4 тижні відбувалося знайомство, легкість встановлення контактів з іншими *дітьми* залежить від багатьох факторів: відкритість до спілкування, сором'язливість, замкнутість дитини, тощо.
- Отримані результати свідчать, що значна частина учнів перших класів має усвідомлене ставлення до себе як до учня. Тобто розуміє важливість навчального процесу, усвідомлює правила поведінки, проявляє інтерес до навчальної діяльності.
- Це період стійкого пристосування, коли організм дитини знаходить найбільш доцільні способи реагування на навантаження. В цей час поступово зростає та стає більш стійким показник працездатності, знижується напруга та тривожність, - настає певне пристосування до всіх навантажень, пов'язаних з навчанням.

Рекомендації вчителям, які навчають учнів 1-х класів:

- 1. Приділяти належну увагу учням, які мають низький та середній рівень адаптації;
- 2. Надавати емоційну підтримку учням; демонструвати віру в успіх дитини, акцентувати увагу на успіхах та перемогах;
- 3. Організувати корекційно-розвивальну роботу з метою кращого перебігу адаптаційного процесу за допомогою індивідуальних бесід з батьками та учнями.
- 4. Надавати перевагу груповій, ігровій, проектній та дослідницькій діяльності, урізноманітнювати варіанти упорядкування освітнього середовища та постійно мотивувати учнів до роботи.

Рекомендації батькам першокласників:

- 1. Підбадьорювати, демонструючи впевненість в успіх дитини і її можливості. Підтримувати бажання вчитися.
- 2. Продумати режим дня і суворо його дотримуватися.
- 3. Заохочувати дитину до всіх видів діяльності, що вимагають концентрації уваги.
- 4. Розвивати навички емоційного контролю, вміння підкорятися правилам.
- 5. Розвивати комунікабельні здібності.
- 6. Навчити першокласника задавати вчителю питання (не боятися і т.д.)
- 7. Пояснити, що означає «акуратно», «старанно», формувати самооцінку.
- 8. Вислуховувати уважно дитину, радити, як діяти в тій чи іншій ситуації.
- 9. Активно взаємодіяти з учителем і шкільним психологом.

Практичному психологу школи:

- 1. Проводити корекційно-розвиткову роботу з учнями, у яких виявлено низький рівень адаптації.
- 2. Проводити індивідуальні консультації з учнями та батьками учнів 1-х класів.

